

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien lastensuojelun jälkihuollon ikärajan säilyttämiseksi 25:ssä ikävuodessa Pohjanmaan hyvinvointialueella; Lotta Alhonnoro

Aluehallitus 11.12.2023 § 322
1555/00.02.01/2023

Valmistelija Penttinen Erkki

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 359 2922, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Aluevaltuutettu Lotta Alhonnoro on tehty 4.9.2023 valtuustoaloitteen lastensuojelun jälkihuollon ikärajan säilyttämiseksi 25:ssä ikävuodessa Pohjanmaan hyvinvointialueella. Alhonnoro esittää, että Pohjanmaan hyvinvointialue säilyttää lastensuojelun jälkihuollon ikärajan 25:ssä ikävuodessa vuonna 2020 voimaan tulleen lain mukaisesti.

Jälkihuollolla tarkoitetaan sijaishuollon tai pitkän avohuollon sijoituksen päättymisen jälkeen tarjottavaa kokonaisvaltaista tukea lapselle tai nuorelle. Jälkihuollon tarkoituksena on tukea lapsen kotiutumista sijaishuollosta tai auttaa aikuistuvaa nuorta saavuttamaan riittävät valmiudet itsenäisen elämän aloittamiselle.

Lastensuojelulain 75 §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä lapselle tai nuorelle jälkihuolto sijaishuollon päättymisen jälkeen. Jälkihuolto on järjestettävä myös avohuollon tukitoimena tapahtuneen sijoituksen päättymisen jälkeen, jos sijoitus on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään puoli vuotta ja kohdistunut lapseen yksin.

Voimassa olevan lastensuojelulain mukaan hyvinvointialueen velvollisuus jälkihuollon järjestämiseen päättyy viiden vuoden kuluttua siitä, kun lapsi on ollut kodin ulkopuolisen sijoituksen päättymisen jälkeen viimeksi lastensuojelun asiakkaana. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan velvollisuus jälkihuollon järjestämiseen päättyy viimeistään, kun nuori täyttää 25 vuotta.

Lastensuojelulain 76 §:n mukaan, kun riittämätön toimeentulo, puutteelliset asumisolot tai asunnon puuttuminen ovat olennaisena esteenä jälkihuollon piirissä olevan lapsen tai nuoren kuntoutumiselle, hyvinvointialueen on järjestettävä riittävä taloudellinen tuki sekä korjattava asumisoloihin liittyvät puutteet tai järjestettävä tarpeen mukainen asunto.

Sijaishuollosta itsenäistymässä olevan nuori voi tarvita tukea asumisen, koulutukseen tai työelämään siirtymiseen ja niissä pysymiseen. Nuori voi tarvita tukea myös sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn ylläpitämiseen ja häntä on ohjattava palvelutarpeensa mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluihin tai TE-hallinnon ja KELA:n palvelujen käyttämiseen.

Jälkihuollon päättyessä voi hyvinvointialueen sosiaalityöntekijä tarvittaessa laatia nuoren kanssa yhdessä suunnitelman, jossa kuvataan jälkihuollon jälkeen nuoren käytettävissä olevat palvelut. Tällä varmistetaan, ettei itsenäistyvää nuori jää ilman tukea jälkihuollon päättymisen jälkeen. Jälkihuollon jälkeen nuori voi tukeutua peruspalveluihin, joita on järjestettävissä yhdessä todetun yksilöllisen tarpeen perusteella. Jälkihuollon aikana voidaan tukea lapsen tai nuoren vanhempia tai muita kasvatuksesta vastaavia henkilöitä erityisesti sijaishuollon jälkeisessä kotiuttamistilanteessa.

Mikäli jälkihuollon ikärajaa alennetaan 25 vuoden 23 vuoteen, voidaan nuorelle järjestää palvelun ja hoidontarpeen arvioinnin perusteella palveluja sosiaali- ja terveyspalveluja koskevien yleislakien perusteella. Palvelujen järjestämisen perusteena ei ole tietty ikäraja, vaan yhdessä asiakkaan kanssa todettu palvelutarve. Tarvittaessa voidaan tehdä myös monialainen ja –ammattillinen arviointi ja järjestää tukea erityislakien perusteella, mikäli peruspalveluissa annettu tuki ja apu eivät riitä.

Pohjanmaan hyvinvointialueella lastensuojelulain mukaisessa jälkihuollossa on noin 200 asiakasta. Arviolta noin 130 jälkihuollon piirissä olevaa tarvitsee jonkinlaista tukea 25-vuotiaaksi saakka. Jälkihuollon piirissä olevien asiakkaiden kanssa työskentelee kaksi (2)

sosiaalityöntekijää ja kaksi (2) sosiaaliohjaajaa palvelujen suunnittelussa ja järjestämisessä sekä 3,5 ohjaajaa jälkihuolto nuorten palveluohjauksessa.

Tämän lisäksi ostetaan jälkihuolto nuorille tarvittavia palveluja, jos nuoret asuvat toisella toisen hyvinvointialueen alueella.

Hallituksen esitys jälkihuollon ikärajan laskemisesta 23 vuoteen ei vaikuta jälkihuolto nuorten saamiin palveluihin, koska Pohjanmaan hyvinvointialueella on mahdollisuus järjestää riittävät peruspalvelut. Suunnitelmallisessa sosiaalityössä voidaan järjestää palvelut yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Sektorijohtaja, työikäiset Penttinen Erkki

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa edellä olevan selvityksen aluevaltuustolle vastauksena aloitteeseen. Hallitus esittää valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu